

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kako se Vesteneck pere.

Sobotni broj tednička naše Schrey-Dežmanove nemškutarske stranke je vzel Vesteneck v perilo, a ga pere tako nesrečno, da zdaj mora v resničnost znanega litijskega ponočnega škandala še tist verjeti, ki se je prejšnji dal zapeljati Vesteneckovo tajenje kot resnično jemati. Stvarno se namreč v „L. Wochenblattu“ kar vse potrjuje, kar je bilo v našem listu povedano, samó malo drugače se zavije, a to tako neumno se zavija in tako resnici nepodobno, da more vsak z rokó potipati, kako se samó resnica pači. V rubriki izpred sodišča se v časnikih bere, kako znajo delinkventi izgovarjati in zagovarjati se s tem, da z veliko fantazijo stvar presukajo in po svoje razlagajo. Tudi Vesteneck je tako naredil, ali za čuda malo fantazije in malo iznajdljivega duha smo našli pri tej priliki na njem. On namreč fabulo takó le zavito pripoveduje:

„Resnično se je stvar godila tako: Nedeljo 6. februarja t. l. so se zbrali na skupno večerjo v Ravniharjevej gostilni v Šmártnu poleg Litije: okrajni glavar Vesteneck, okrajni komisar Delkot, okrajni zdravnik dr. Pavlič, rudniški vodja Wehrhan, rudniški inženir Wehrhan mlajši, nadplavžar Unger, davkar Rotter, davkarski kontrolor Moschner in štacijski načelnik Babnik; kasneje sta se še pridružila poštar Treo in vahtmajster Wagner. Dr. Pavlič je bil kmalu potem poklican k nekemu bolniku. Okrajni komisar Delkot, ki je bil prejšnjega dne v Ljubljani na plesu, hotel je kmalu otiti, kar mu pa nij pustil njegov prijatelj Fric Wehrhan, ki mu je za šalo žugal, da mu okna pobije, ako na tistem otide domov, in šele ko mu je Delkot dovolil, da mu sme okna pobiti, pustil ga je Wehrhan. Kmalu po 10. uri se je razšla cela družba; jedni so šli peš domov, drugi so se pa na treh vozeh domov odpeljali. V prvem vozu se je peljal Wehrhan starejši in Griesheim, v drugem vozu okrajni glavar Vesteneck

in štacijski načelnik Babnik, v tretjem Wehrhan sin ter Unger. Pred Litijo so se vozovi peljali mimo tam stoječega gospoda Rottera in vahtmajstra Wagnerja, Moschner in Treo sta še dalje od zadaj ostala. Prva dva vozova sta naravnost domov peljala potnike, a Fric Wehrhan je ukazal svoj voz ustaviti pred Delkotovim stanovanjem ter je vsled Delkotovega privoljenja pobil mu s kepami sedem vnanih in s tem tudi šest notranjih majhenih šip njegovega pritličnega stanovanja in je potem otšel. Mej tem so pa potniki prvih dveh voz prišli do doma, a Rotter in vahtmajster Wagner sta zasukala ravno okolo ogle na trg. Wagner je videl pobita okna in spoznal bežečega Wehrhana sina, pošlje zato zjutraj enega žandarja v Delkotovo stanovanje, da je poizvedaval ter je sam z Delkotom v pisarni okrajnega glavarstva razgovarjal se o dogodjaji; po Delkotovej izjavi, da je Wehrhanu preje v Šmártnu dovolil, da mu pobije okna, samo da bi smel iti spat, in potem, ker nij bilo nobenega hrupa in se tedaj nikomur nij kalil nočni mir, nij naznanil dogodjaja sodniji, a službeno poročal je o tem c. kr. okrajnemu glavarju. Da je cela precej debela (derb) pustna šala Wehrhanova precej mirno iztekla, kaže to, da se okrajni komisar Delkot niti nij vzbudil in da se nij niti njegov niti v istej hiši stanujočega okrajnega sodnika Pleškota pes oglasil in koncem to, da nočnemu čuvaju, ki je ves dogodjaj opazoval, nij se potrebno zdelo miriti niti drugo jutro stvar naznaniti. Delkot je tudi takoj izjavil, da je Fric Wehrhan priznal, da mu je okna pobil in da je steklarski račun uže poravnal, da mu je okna pobil z njegovim privoljenjem, kar tedaj nij kaznjivo.“

Ko je torej Vesteneck v „Pol. Corr.“ še tako poročal, kakor da bi bila ovadba ponočnega škandala kar vsa zlagana, priznáva zdaj tu sam, da je res v takej družbi pijančeval, ki je potlej okna pobijala, da je zraven bil, ko se je ta pobalinska šala dogovorila in da se je z isto družbo ob enem domov vozil. Da je g. Del Cott tako rekoč sam naročil si pobitje oken, kdo bode to verjel? Tako čudnih

„gusto“, kakor ubita okna po zimi, mi nobenemu na možganih zdravemu človeku ne pri-sojamo, in tudi gosp. komisarju Dell Cottu ne! Potlej pa, kdo, za božjo voljo bode tako neumen, da bode verjel, kako vse na tihoma je sam Wehrhan toliko šip pobil! G. Wehrhan bi se bil moral od mladosti samo v tem blagem rokodelstvu uriti in vežbati, da bi res tak virtuozi v poboji oken bil!

O istej stvari smo dobili sledeči dopis iz Litije 20. febr.:

Ljubljanski „Wochenblatt“ si mnogo prizadeva, da bi Vestenecka opral. Pa saj tako vemo, da je tudi ta članek Vesteneck sam pisal in da se torej le on sam skuša očistiti. Toda vse njegovo prizadevanje in zvijanje je zastoj in če on še celo žuga, da bode župana pred sodnijo tožil, zna to pač tolažilo biti za njegove prijatelje; strah za župana pa to nij nobeden, ker se njegova ovadba opira na trdne priče, ki zlasti, če bodo pred sodnijo in pod prisego zaslišane, gotovo ne umanjajo. Vesteneckovci so sicer skušali nekatere priče pregovoriti, da bi molčale ali krivo pričale, tako da je bil župan prisiljen, to nepošteno in nepostavno počenjanje sodniji naznaniti, da naj to preišče kot kazenski pregrešek storjen z zapeljevanjem priče v krivo pričevanje. Ali take poskušnje nijso najboljši dokaz, da gre Vestenecku in njegovim tovarišem za nohte?

V resnici zanimivo je pa, kako ljubljanski „Wochenblatt“ recte g. Vesteneck oken-sko pobijansko dogodbo razklada. Vesela njegova družčina je pri polnih vinskih kupicah zbrana. Tu napade g. Delkota neka dramica, ker je baje uže tudi predni večer nekje ve-

Listek.

Ob oknopobijanji.

Ljubi M i

Torej pri tem, kakor smo se domenili, ostane in za predpustno nedeljo se snidemo pri M. Za purane sem uže pisal in kar se tebi in tvojim še potrebno zdi v tem, imaš še čas mi poročati. Jaz ti uže zdaj naznanjam, da ti bodem predpustni ponedeljek, kadar se vsi skupaj k tebi odpeljemo, okna pobil in sicer vse kolikor jih imaš pri hiši, pritlična in višja, in „ta mala“ pri hramu in tudi tista na malem okenci, ti uže veš, katero mislim. To se vé, da ti jih bodem potem tudi plačal. Da bodem pa ložje izhajal, te naprosim, daj mi mero, bom šipe kar soboj pripeljal, prihranim torej vožnino in imam tudi dovolj časa, priskrbeti si jih pri najcenejšem steklarji. Skoraj gotovo jih bom kupil pri gospodu Kaj

zelu, ta je še le zdaj z glaževino na svoje tržiti začel, se bode hotel prikupiti, in bo ceno dal; poleg tega je pa tudi najboljši komikar našega dramatičnega društva in zatorej bodo gotovo tudi njegove šipe najbolje pristale za ta poseben „witz“, ti pa skrbi, da vstaviš za predpusten ponedeljek kakega karnelca v vašej vasi, da bode šipe vrezal in za slučaj, ko bi ga pa vendar ne bilo pri roki, napravi pa papirja, da bomo za nekaj časa okna zalepili in zamašili. Papir naj bode bel; izreži pa iz rudečega papirja črke za besede: „Prijatelj prijatelju“. Te besede bodo kinč temu junaškemu početju. Ako bi pa ti sodil, da bi ta poseben in najnovejši dovtip ali „witz“, našemu prostemu in ne še „kultiviranemu“ ljudstvu ne bil všeč in bi jaz zavoljo tega si kake sitnosti na glavo nakopal, potem preskibi kakšnega navadnega pritepenca, ki bode za glažek žganja privolil, da se črke njegovega imena na beli papir prilepijo; in ko bi se tacega

pobalina pri vas ne dobilo, mi poročaj tudi to, potem ga bodem pa jaz od tukaj pripeljal, pri nas ne zmanjkuje pritepencev.

Ti majaš z glavo in se čudiš in premišljavaš, kaj da to pomeni in ali se mi nij morda uže zmešalo. Ne, dragi prijatelj! Kultura, napredek to zahtevata. To je dovtipna misel mož, ki so na prvih mestih poklicani, našo deželo in nas speljati na vrhunec „kulture“. Nam se niti ne sanja še o tem, kaj ima ta reč v sebi! Da pa je stvar premišljena, bodeš previdil iz tega, da bodo listi, ki po našej deželi prehajajo, zdaj in še precej časa o tem posebnem „witzu“ dosti pisarili. Naj uže bo, bodeš rekel, ali zakaj mi pa vse to naznanjaš in še po časniku? To je ravno morska sol pri tej reči in kakor napovedan „pagatelj“ še enkrat več velja, tako hoče biti tudi ta „kulturni čin“ napovedan. Da pa celo po časniku, to je pa poseben privržek patentirane glave tvojega M

sele volje bil. On bi torej rad spat šel. Ali Vestenekova družina ga ne spusti drugač, kakor če privoli, da se mu okna pobijejo in g. Delkot res precej brez vsake obotave privoli!! O ljubeznjiva družina pod Vesteneko-
vim predsedstvom, ki ne izpusti dremotnega tovariša domu, razen, če si da okna pobiti v sredi zime in na sredi trga, da se vse ljudstvo zgleduje! O ljubeznjivi tak c. kr. komisar, prvi za okrajnim glavarjem, ki nema nobenega pomisleka, kaj tacega privoliti!

Prav naivno je na dalje, kar „Wochenblatt“ recte g. Vestenek pripoveduje, da je g. Wehrhan pobitje oken tako natihoma zvršil, da še psi niso slišali, nikar ljudje. Tarih umetnikov je pa res malo na svetu. Še ta tje, če hote šipe utreti, pravijo, da jih z ilovko namažejo, da ne žvenketajo. G. Wehrhan zna pa to brez ilovke narediti. Pobita so bila, kakor znano vnanja in znotranja okna t. j. štiri okna. V vsakem oknu je po šest šip, vseh skupaj štiri in dvajset. Torej, če je Wehrhan tudi dober metavec, da je z vsakim lučanjem po dve šipi ubil, namreč eno zunanjo in nasprotno notranjo, je moral dvanajstkrat vreči! Da bi se bilo pa to tako natihoma moglo zgoditi, brez ropotanja in žvenketanja, zlasti, ker se ve, da nij bil po veselici v Šmártinem ravno popolnoma trezen, da bi nihče čutil ne bil, kaj tacega more le Vestenek trditi.

Nasproti temu je tukaj znano, da je bila vsa okolica zdramljena in vplašena, in g. sodnik A. Pleško je šel celo svojega revolverja iskati, ker je mislil, da so razbojniki.

In kako primerno svojim dolžnostim so se obnašali ti c. k. čuvajl javnega miru in reda drugo jutro. En žandar pride gledat, da so okna pobita, ter relacijonira po svojej službenej dolžnosti žandarskemu vahtmajstru in ta relacijonira spet po svojej službenej dolžnosti g. c. k. okrajnemu glavarju Vesteneku, in tukaj zve, da je g. c. kr. komisar sam privolil — torej, da nij v tem čisto nič napačnega! In s tem je končano vse delovanje c. kr. politične gosposke in žandarske postaje v Litiji. Ali se ne pravi to z najnedolžnejšim obrazom pripovedovati največjo hinavščino! Kaj mar g. Vestenek ali žandarski vahtmajster res ne vesta, da je poškodovanje tuje lastnine nepostavno in da bo še le sodnik sodil, ali taka poškodba neha biti kazenski pristopek zavolj tega, ker je poškodovanec sam privolil; da je bila tedaj ta poškodba sodnji naznaniti. Ali ona dva ne vesta, da je pobijanje oken na sredi trga o polnoči zoper policijski red in da se mora vsak tak prestopek tudi naznaniti dotičnemu uradu, ki ima skrbeti, da se nočni mir in red ne moti, t. j. župenstvu. Uže samo zavolj tega opuščenja sta oba kaznjiva. Je pa tudi to najboljši dokaz, da sta sama prizadeta, zakaj, ko bi bil kdo drugi to storil, to bi bila oba dva drugače rohnela. Tako ljubeznivo gospodo imamo v Litiji. Ali so to vredni namestniki njih veličanstva cesarja; vredni čuvaji javnega reda — ali kali?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. februarja.

Kako dunajski nemški ustavoverski liberalci mislijo o Lienbaherjevem in Kronawettrovem predlogu glede **premembe volilnega reda**, in kako avstrijski ustavoverci sploh stoje nasproti razširjenju volilne pravice, o tem podučuje nevolilce „D. Ztg.“ od sobote. „Načela ustavoverne stranke terjajo sicer, da se volilna pravica razširi do skrajne meje, a

njena politična moč se naslanja na bogato meščanstvo, ki nehče svoje moči deliti z novimi faktorji“. Ta jedni stavek kaže vso lažnjivo liberalnost nemških ustavovercev. Vidi jo, da, ako bi se volilna pravica razširila, potem nemajo upanja priti še kedaj na krmilo. Zato se temu vprašanju tako skrbno izogibljejo.

Davkovski odsek državnega zbora je sprejel predloge pododsekove glede hišnega davka. Hiše bi bile razdeljene v 16 razredov ter bi po številu stanovanj plačevale davek in sicer najmenj, t. j. hiše z enim stanovanjem gld. 1.50, in največ, hiše s 40 do 36 stanovanj 220 gld. na leto.

O zdanjem položenji v **Bosni** in Hercegovini prinaša „Pester Lloyd“ dopis iz Sarajeva. V tem dopisu se opozarja na neusmiljeno izterjavanje davkov v obeh deželah, ki je pripravno, da užge nov vstanek tam doli. Tretjino vsega dohodka da požre deželna finančna uprava. Prebivalcem se prodaje zadnje živinče iz bleva ter so kristijanji v Bosni in Hercegovini ravno v tistem položenji, kakor so bili preje pod turškim gospodstvom. —

Vnanje države.

Srbske skupščini je vlada predložila pogodbo, katero je sklenila z „Union Générale“ v Parizu glede denarja za zidanje srbskih železnic; isto tako je predložila pogodbo z isto družbo zaradi posojila za konsolidiranje državnih dolgov ter glede ustanovitve srbske narodne banke. Skupščina je vse te tri pogodbe izročila posebnej komisiji.

O **grško-turškem** vprašanji poroča „P. C.“ iz Aten: Dohajajoče vesti so prav resne; Grki s skrbjo pričakujejo, kaj bodo evropski diplomatje v Carigradu pričeli, posebno, kaj da namerava nemški poslanik grof Hatzfeld. Nobeden zdanjih grških ministrov ne upa mirnega rešenja grškega vprašanja in cela situacija se je prej shujšala, nego li zboljšala. Grška pa ima paziti pred vsem na to, da dobi še dosti časa za utvrjenje svojih primorskih obal.

Rimski „Osservatore Romano“ poroča, da sta ruska velika kneza Sergij in Pavel obiskala papeža Leona XIII. Ta jima je poklonil dve dragoceni sliki v mozaiku. Dva dni pozneje je papež maševal zadušnico za Pijem IX., a ruska kneza sta bila navzočna pri maši v loži, namenjenej za kronane glave.

Špansko notranje ministerstvo zabija vsem političnim oblastim po Španjskem, da imajo biti pri volitvah nepristranski in ne smejo na volilce pritiskati. Vlada obeta, da bode skrbela za razvoj obrti in trgovstva, da bode ščedila a pridržala zdanje davke in dala svobodo, kolikor se združuje z monarhijo.

V **pruske** gospodskej zbornici je bil s 94 glasovi zoper 41 glasov 18. t. m. sprejet zakon o trajnem davkovskem odpustu. Bismarkovo žuganje z odstopom mu je zopet enkrat pomagalo. Najnovejši telegram iz Berlina javlja, da je dal pruski notranji minister Eulenburg, ker je Bismark tudi njega v zboru javno razžalil, svojo ostavko. Bismark zdaj vsak danjedenega ministra ogrize.

Dopisi.

Iz Gorice 19. februarja. [Izv. dop.] Velika nevarnost pretila je 19. t. m. poslopju goriškega gimnazija. Vnela so se namreč drva, koja je gimnazijski strežaj popoldne v peč spravil, da bi se posušila. Ogenj je udaril iz kamina šolske sobe, a opazil ga nij nikdo, ker se kamina ne vidi s ceste. Le po previdnosti božje varovala se je nesreča. Učenci, stanujoči pri strežaji K, šli so namreč po večerji na dvor, kar zagledajo naenkrat svitlobo na koridoru. Brž opozorijo gospodarja, ki skliče takoj nekoliko ljudij skupaj in zamori grozni element. Če bi otroci ne bili zapazili ognja, vnela bi se bila kmalu biblioteka, ki nij daleč od kraja, kjer si je ogenj prostor naredil in nesreča bi bila končana. To se je godilo ob 8. uri zvečer.

Z Gorenjskega 15. febr. [Izv. dop.] (Slovensko učiteljsko društvo in

naši rodoljubi.) Vsi napredni narodi hrepene po svobodi, omiki, blagostanji in moči. To je njih jedini cilj in smoter. Tudi Slovenci, ta mali a žilavi narodič, nehčejo v tem zaostati, odkar so se začeli resno zavedati, „da so“, in da je Bog tudi njim prisodil živeti in gospodariti v lastnej hiši, toda sami naj si k temu pomagajo. In res so se začeli gibati Slovenci, probujeni po svojih možéh voditeljih iz tužnega spanja jerobstva in sužnosti, ter obračali vso skrb tudi na šole in poduk, ker so dobro vedeli, da se mora rastlini pri koreniki prilivati, da vzraste, se razkošati in razcvete. Kaj da smo od leta 48. do denes na tem polji Slovenci dosegli, to vemo vsi in nam je tudi naš neustrašljivi boritelj za narodne pravice, g. dr. Vošnjak pri zadnjem občnem zboru „slov. učit. društva“ jasno razložil, kakor smo brali po slovenskih novinah. Slovenski učitelji zbrali so se v kolo, — ker v slogi je moč! — osnovali si „slovensko učiteljsko društvo“, in v tem delali po svojih duševnih močeh za povzdigo našega narodnega šolstva, in podajali tovarišem v domačem jeziku tvarino, katero naj blagodejno razpečajo mej mladino in narodom v šoli in zunaj šole, ter tako plemenitijo ljudstvu našemu um in srce. Ker prva in brezpogojna stvar je, da človek sam to dobro ume in povedati zna v istem jeziku, katerega učenci umejo. In naši učitelji, kje pač so se učili posamezne predmete ljudske šole v domačem jeziku?! Blagi in lepi so bili torej nameni, ki so vodili to društvo, žalibog le, da društvo nij moglo toliko in tako delovati, kakor smo potrebni! Zadnja leta brila je namreč od „zgoraj“ jako silna burja, ki je pretila vse dosedanje naše nasade pomoriti. In marsikateri zvesti ud je odletel ter popolnoma otrpnel; marsikateremu pridnemu delavcu na tem trnjevem narodnem polji zamrznilo je peró. Društvu ostalo je do zadnjega leta tedaj le malo udov. Vsled tako malega števila udov se tudi društveno premoženje nij moglo toliko vspeti, da bi se bilo moglo slovenskim učiteljem kaj posebnega kot učni pripomoček v roke potisniti. Vendar, kar se je dalo, je društvo storilo, in izdalo zadnje leto „pedagoške pogovore“ in „načrt za prirodoslovje na srednjaj stopinji“, katero zadnje je za vsacega učitelja neobhodno potrebno, in tudi nobena učiteljska knjižnica bi ne smela biti brez nje.

Ko je naš presvitli vladar, kateremu je duševni in materijalni blagor vseh njegovih narodov jednako vedno pri srci, lanskega leta poklical na državno krmilo možé, ki naj bi res ljudstvu dali to, kar mu gre po božjih in človeških postavah, v prvej vrsti njegov jezik, počelo je tudi „slovensko učiteljsko društvo“ lahneje gibati se in dihati, in poslalo je v jeseni resolucije do dež. šol. sveta, ministerstva in do državnega zbora, naj bi se nam dalo učiteljišče z domačim, slovenskim učnim jezikom. Kako daleč je z njimi prišlo, nam nij znano!

Naši slovenski rodoljubi izprevideli so, da zdaj, ko nemški „schulverein“ čedalje več udov pridobiva, da vzame svoje „verne“ pod peruti, ker nemštvo je v nevarnosti (!) — kdo se ne smeje tu?! — je isti pravi in tudi skrajni čas, da se ta tvrdnjavica podpira in šolstvu ter učiteljstvu pod pazduho seže, ker prav tu je koren našega izobraženja in napredka, in začeli so pristopati k društvu kot podporni udje z letnim doneskom 1 gld. Radodarnosti se ve, se ne stavijo meje!

§ 4. društvenih pravil pravi: „Društvu sme pristopiti vsak neoporečen držav-

ljan. § 5. Podporni udje so ne-
učitelji, ki društvo kakor koli podpirajo. §
6. Vsak društvenik plačuje na leto 1 gld.
Mi torej s tem našim rodoljubom in sloven-
skim učiteljem posebno priporočamo, da vstopijo
k društvu kot udje. Zagotovimo jih, da
nikjer ne bodejo svojega denarja v narodno
podporo bolje obrnili, nego tu. Naše zavedne
slovenske učitelje in druge prijatelje narod-
nega šolstva pa prosimo, da pridobe temu pre-
važnemu narodnemu društvu obilo udov in
podpore. Upamo, da bode tudi naša slovenska
žurnalistika vporabila v to ves svoj upliv, ker
le potem, ako skupno delujemo za povzdigo
našega milega nam naroda, uresničile se bodo
besede našega slavnega pesnika, ki prorokuje,
da „se nam bodo vremena zjasnila, in milejše
zvezde posijale“.

X.

Domače stvari.

— (Ljubljanski čitalniški pevski
zbor) priredi na debeli četrtek dne 24. febr.
t. l. v čitalnični restavraciji veselico na korist
pevske blagajnici. Spored: 1. Becker: „Pev-
ska popotnica“, moški zbor. 2. K. Mašek: „Pla-
ninar“, zbor. 3. Dregert: „Krojaška“, osmo-
spev. 4. Nedved: „Ponočni pozdrav“, zbor in
bariton solo, poje g. Pucihar. 5. Hajdrich: „Pe-
telinček“, peterospv. 6. Kocijančič: „Denes
tukaj jutri tam“, zbor. 7. Rudolf: „Snubač“,
komičen prizor s petjem, predstavlja g. V. Ru-
dolf. 8. Eisenhut: „Mazurka“, zbor s sprem-
ljevanjem na mrlotinkah. 9. Loterija. 10. Godba
gledališkega orkestra. Začetek ob 1/2 8. uri.
— Vstopnina 30 kr. za osobo.

— (V ljubljanske čitalnici) je
bilo zbrano v nedeljo večer na plesu lepo dru-
štvo. Kadrljo je plesalo do 40 parov. Izrekla
se je pa želja, da bi odbor skrbel za dostoj-
nejšo in boljše krčemsko postrežbo v društve-
nih prostorih.

— (Izpred porotnega sodišča.)
Zaradi hudodelstva požiganja je stal mlad
kmetski mož Anton Novak iz Zadobrove pred
ljubljskimi porotniki. Požgal je kozolec, hišo
in šupo Janeza Cimpermana na Slapu pri Vev-
čah, da je imel ta 300 gld. škode. Zatoženec
dejanje sicer taji, a priče mu ga dokažejo. Po-
rotniki ga izpoznajo krivega in obsojen je bil
zaradi posebnih olajšalnih vzrokov, (ker ima
tri prav male otroke) le na dva meseca te-
ške uječe poostrene vsak mesec s postom.

— (Slovensko literarno društvo
na Dunaji) ima v navadnih prostorih dne
23. februarja ob 1/2 8. uri zvečer, svoje deveto
redno zborovanje. Spored mu je: 1. Prebere
se zapisnik. 2. a) „Poganske navade v Slova-
niji“, bere g. A. Trstenjak; b) „Dva bratca“,
bere g. F. Kavčnik; c) „Šopek narodnih pesnij“,
bere g. A. Hudovernik. 3. Posameznosti.

— (Občina Št. Jur) na južnej želez-
nici šteje 4145 ljudi. Trg Št. Jur sam za se
421. Od leta 1869 je v celej občini prirastka
114 oseb.

— (Celjska okolica) šteje 2378 pre-
bivalcev; mej njimi se je dalo vpisati 119
oseb za Nemce. Izvzemši torej nekoliko nem-
ških rodbin je okolica čisto slovenska.

— (Javni ljudski shod) se je vršil
zadnjo nedeljo v gostilni „bierhalle“ v navzo-
čnosti kaci 300 ljudi. Bili so navzočni mest-
jani in delavci. Načelnik sklicatelj ljudskega
shoda g. mestni odbornik Regali proglasi shod
kot odprt in prečita pozdravljajočo brzojavko
iz Zagreba od g. Franja Bučarja. Za predsed-
nika se enoglasno izvoli g. Josip Regali, za
njega namestnika g. F. Železnikar. O prvej

točki programa ljudskega shoda, naj se sklene
resolucija do mestnega zbora ljubljanskega, da
se zidajo normalna nova kasarna in tržne lope
blizu škofijskega poslopja in mali most na
Hradeckega predmestji čez Gruberjev kanal
proti cesti k staremu strelišču, govori g. Šturm
jako obširno. Resolucijo zastran normalne ka-
sarne in mosta čez Gruberjev kanal podpira
g. Skalijski; ono zarad zidanja tržnih lop pa g.
Šimen Jak, kateri opisava, koliko nezdgo-
d imajo mali kramarji z različnim blagom zaradi
tega trpeti, ker jih mestni magistrat goni od
enega kraja do drugega, tako da zaradi vedne
menjave prostora izgube svoje kupovalce. Radi
delajo te vrste kupčevalci za mali dobiček in
bi, ko bi vedeli, da so stalno nameščeni, tudi
radovoljno najemnino za tržne lope plačevali.
Predsednik ljudskega shoda g. Regali, poudarja
v prvej vrsti potrebo tržnih lop, katerih bi se
posebno, ko se bode odstranil škofijski hlev,
lahko sezidalo 32, in katerih bodo trgovci z
različnim blagom, posebno mokaarji itd. prav
veseli. Kar se tiče zidanja kasarne, je hotela
kupiti večina mestnega odbora ljubljanskega
staro podrtijo kolizej, ne na korist prebivalcev
ljubljskih, nego menda samo iz posebne pri-
jaznosti, da bi ustregla posestniku podrtije
kolizeja, in le narodni zastopniki ljubljanski,
ki so sicer v manjšini, so zabranili ob svojem
času, ta sklep, kateremu bi bilo treba žrtvo-
vati mnogo tisočakov. Pozneje so gospodje
mestne večine še neki nakup kolizeja sklenili,
a višje vojaško poveljstvo je prestriglo name-
ravano bedarijo nemškutarskih mestnih odbor-
nikov ter odločno izjavilo, da kolizeja nikdar
ne sprejme kot normalno vojaško kasarno.
Akoravno je tedaj v Ljubljani devet kasarn,
vendar so vse drugo, nego za kar jih kliče
ime, namreč prave beznice. Visoka vlada ima
tedaj popolnem prav, da za tiste sodržavljane,
kateri štejejo davek, ne samo v krajcarjih in
goldinarjih, nego tudi v krvi, zahteva poštena
in zdrava stanovanja. Ako pride vojaštva v
Ljubljano več, imajo obrtniki in kmetje zaslu-
žek, v obče tedaj vse mesto ljubljansko dobi-
ček. To pa da pride več vojaštva v Ljubljano
se more doseči le s tem, da se sezida nor-
malna kasarna, katero je govornik g. Regali
isto tako, kakor tržne lope in most čez Gru-
berjev kanal uže v mestnem zboru nasvetoval,
pa njegovi predlogi niso bili sprejeti le za-
radi tega, ker je on ud narodne manjšine.
Resolucija se potem za vse tri nasvete eno-
glasno z odobravanjem sprejme. O osušenju
in kultiviranju ljubljanskega barja ali močvirja
govori spet gosp. Regali. Natanko razlaga,
kako se je počelo osušenje barja. Cesar
Franc je uže ukazal, da se imajo odstra-
niti vse tiste stavbe na Ljubljani, katere
zavirajo hitri odtok; odstranile so se, a novo-
šegni izvedenci so iznašli, da priznane zavire
ne škodujejo odtoku Ljubljanice. Prišlo je uže
mnogo izvedencev iz tujih dežel, kakor n. pr.
Feuser, Vogel, Wurmband i. t. d. a ti niso
celo nič opravili. Tudi sedaj se hoče po na-
čelu tujih ekspertov sušiti barje, a govornik
se boji, da bodo, ker prevladujejo v močvir-
skem glavnem odboru le tisti možje, kateri
radi delajo le s protokoli in najemljejo drago
plačane teoretične inženirje, posušili pač zalogo,
ki znaša 64.000 gld. za ušušenje barja, ne
pa močvirja samega. Kmetski odborniki v
glavnem odboru za osušenje barja, kateri delajo
na to, naj bi se začelo res osuševati praviloma
in bi se vzela lopata v roke, ne pridejo do
veljave. Ker se mora ljubljansko prebivalstvo
v prvej vrsti zanimati za osušenje ljubljan-

skega barja, kajti z njega more, ako je pa-
metno kultivirano, dobiti največji del poljskih
pridelkov, nasvetuje g. Regali sledečo resolu-
cijo ljudskemu shodu: „Slavna c. kr. vlada
naj blagovoli brez posebnih in potratnih uprav-
nih in drugih stroškov, t. j. brez obilnega
števila inženirskih in drugih stroškov, še v
teku leta 1881 osuševanja ljubljanskega barja
praktično poprijeti se, s tem, da se struga
Ljubljanice pričenši od sv. Jakoba mostu v
Ljubljani proti Vrhniki vsaj za dva metra po-
globoči, da se odpravijo vse zgradbe in vsi
jezovi na Ljubljani: kakor jez na Udmatu
i. t. d., katere ovirajo odtok vode, da se uredi
in pogloboči Cornovec in Mali Graben in da
se v ta namen napravi vsaj jeden bagarski
čoln in da se pri vseh teh delih porabijo kaz-
njenci ljubljanske jetnišnice in prisilne delov-
nice. Resolucija se enoglasno sprejme. O
tretjej točki ljudskega shoda: Kdo zadržuje
blagostanje obrtništva, govori prvi g. Zajec
On vidi škodovanje delavskega stanu v prvej
vrsti v tem, da se delajo v ljubljanskih jet-
nišnicah vsakovrstna dela. Istega mnenja je
tudi g. Železnikar. Obrtniki in kmetje ne mo-
rejo si ničesa prihraniti, a kaznjene, kateri
je tri leta zaprt, prihrani si do 200 gld.
Gosp. Šturm slednjič graja postopanje časopi-
sov, najprej nekega v Ljubljani izdajenega
nemškega tedenskega lista, ki hodi iz Gradca
na prežo v Ljubljano, in kateri se je iz de-
našnjega ljudskega shoda uže naprej norčeval,
češ, da ga sklicavajo bürgerji: Regali, Želez-
nikar, Šturm itd. Govornik pravi, da akoravno
nij meščan ljubljanski, pa da je vendar avstrijski
državljan, in se ravno tako, kakor večina
prebivalcev, z norčevanja tega zakotnega
lističa prav nič ne stori. Govornik meni,
da ta list, kateri zmirom v ustih ima svojo
ljudoljubnost, ne bode v Ljubljani nikogar več
sleparil in ne dolgo časa več ne bode treba,
da bodo ljudski shodi tudi pri volitvah pa-
tronom tega lističa gotovo najbolj bodeč odgo-
vor dajali. Tudi o nekem slovenskem listu,
kateri je pozival mojstre, naj odvrčajo svoje
delavce, da ne bi obiskovali ljudskih shodov,
govornik jako grajalno besedo reče. Predsed-
nik g. Regali potem sklene ljudski shod, ki
se je vršil v redu, in izraža upanje, da se
kmalu skliče drugi.

Razne vesti.

* (Goreče maskere.) V Monakovem
se je na neke maskeradi več maskeram vnela
obleka na životu. Za ranami so umrle uže
4 osebe, 8 drugih pa še leži, ker so hudo opečene.
* (Pavolnate hiše) izdelujejo v Ame-
riki. Vsi odpadki pavole po fabrikah se nabi-
rajo ter stolčejo, da je potem to vse podobno
testu, in kadar se osuši, je trdo kot kamen.
Mokrote ne pušča skozi. Take hiše so baje
jako po ceni, se hitro sezidajo ter se jih ogenj
ne prime.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici.
14. februarja: Meta Gorše, gostija, 78 let, za
pljučno vnetico.
V vojaške bolnici.
16. februarja: Jožef Mosola, pešec v 26 peš-
polku, 23 let.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin
ter reumatizem, trganje po utih, bole-
čine v križi ter živcih, otokline, otrplost
ude in kite itd., malo časa že se rabi, pa
mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno
zahval. Zahvala naj se samo „cvetu zoper
trganje po dr. Maliču“ z zraven stoji-
čim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pra-
vega prodaje samo (72-5)

Lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja
na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Dunajska borza 21. februarija.

Enotni drž. dolg v bankovih . . .	73 gld. 90
Enotni drž. dolg v srebru . . .	76 " 20
Zlata renta . . .	90 " 15
1860 drž. posojilo . . .	131 " 60
Akcije narodne banke . . .	817 " —

Kreditne akcije . . .	294 " 60
London . . .	117 " 60
Srebro . . .	— " —
Napol. . .	9 " 29
C. kr. cekini . . .	5 " 55
Državne marke . . .	57 " 35

Loterijske srečke.

V Trstu 19. februarija: 50. 63. 74. 32. 20.
V Lincu 19. februarija: 38. 15. 57. 33. 56.

Tuji.

20. februarija:

Pri **Stonu**: Berač iz Stopiča. — Leonardi iz Nürnberga. — Verona iz Trsta. — Nagy, Wolf z Dunaja. — Dohar iz Dolenjskega. — Bettelheim iz Kaniže.

Pri **Mallés**: Ilc iz Ribnice. — Ilc, Ernjač, Gerber z Dunaja. — Černi iz Ljubljane. — Globočnik iz Železnikov.

Pri **avstrijskem cesarji**: Burger iz Litije. — Popernik iz Ptuja.

COTILLON-

ordne in toure (veliko novega), zbirke **cotillonov**, plesnih redov, **mask**, **kapic** za **norce**, **lampijonov**, — na drobno in debelo. — Ceniki zastoj.

Cotillon-ordnov vrste,

vsaka mešana s finimi crêpe-brijant-ordni, s zbirka 50 komadov letos števil. 0. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.
gld. 1. 1.50. 2. 2.50. 3. 4. 5. 6.50. 7.50. 10. 15.

Wien, E. WITTE, Kärntnerstrasse 19. (64—4)

Bergerjevo medicinično mjilo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo mjilo iz smole** ima 40% koncent. **smole iz lesa** ter se stvarno od vsega družega mjila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se **prekanjenju izogne**, zahteve naj se odločno **Bergerjevo mjilo iz smole** ter naj se pazi na znano varstveno marko.

Kot **milejše mjilo od smole** za odstranjenje vseh

nečistosti na polti

zoper izpuščaje na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično **mjilo za umivanje in kopanje** pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerín-mjilo od smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši.

Jeden komad velja 35 kr. z brošurico vred. — Glavno zalogo ima **lekar G. HELL v OPAVI**.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V **Ljubljani** pri gg. lekarnih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V **Kočevju** J. Braune. V **Krškem** J. Bomeker. V **Idriji** J. Warto. V **Kranju** K. Šavnik. V **Litiji** Jos. Beneš. V **Novem mestu** D. Rizzoli. V **Radovljici** A. Koblek. V **Vipavi** A. Konečny. (22—3)

Tinctura Rhei. Comp. vulgo FRANCOVA ESENCA

ki jo izdeluje

Gabriel Piccoli,

lekar „pri angelu“,

v **Ljubljani na dunajske cesti.**

Pomagala je uže mnogo tisoč ljudem k zdravju, kakor se lahko dokaže iz mnogih pohvalnih pisem.

Ta esenca ozdravi bolezni v želodcu in v spodnjem životu, grižo, krč, želodčevo in prehodno mrzlico, zabasanje, hemorjide, rumenico itd., vse bolezni, ki znajo smrtno postati, ako se za časa ne ozdravijo. (490—18)

1 sklenica velja 10 kr.

Naroči se pri **Gabriel Piccoli-ju**, lekarju „pri angelu“ v Ljubljani, na dunajske cesti, s poštnim povzetjem.

Ces. kralj. izklj. priv.

Wilhelmov tekoči zeliški sedativ

„BASSORIN“

od

Franc Wilhelma, lekarja v Neunkirchenu,

jedino, katero je visok c. kr. zdravstveni urad preiskal in potem odličilo nj. veličanstvo cesar Fran Josip I. z izključivim privilegijem.

To sredstvo je priredek, kateri, ako se z njim namaže, čini pomirovalno, dobro, olajšujoče v slabosti na živcih, bolečinah na živcih, živčnih boleznih, telesnej slabosti, revmatičnem živčnem trganju po udih, zoper revmatizem, trganje po udih, bolečine v mišicah, zoper bolečine na obrazu in po udih, giht, revmatizem, glavobol, omotico, šumenje po ušesih, bolečine v križi, zoper slabost udov, posebno pri dolgem potovanju (vojakom, gozdarjem) zoper zbadanje ob straneh, nervozne bolezni vsake vrste, tudi zoper zastarel revmatizem.

Jedna bučica z zdravniškim navodom stane 1 gl. a. v. Za kolek in zavoj 20 kr. posébe. Prodaje tudi: (20—4)

V **Ljubljani**: **Peter Lassnik**.

V **Brodu** Eug. Schrepel, lekar. V **Gradei** J. Purgleitner, lekar. V **Wend. Trnkoczy**, lekar. V **Zagrebu** Sig. Mitlbach, lekar.

Zahvalno pismo.

Izpisek.

Ko sem porabil 50 steklenic vašega zdravstvenega piva od sladnega izlečka, čutim se popolnem predrugačenega; zopet spim mirno, rad jem, ter redkeje in menj pljujem itd.

Lastne besede ozdravelega.

Bolezni v pljučah in želodci

ozdravljene.

C. kr. dvorni liferant skoraj vseh evropskih vladarjev, gospod (645—9)

Janez Hoff,

c. kr. svètnik, lastnik zlatega križca s krono za zasluge, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji. Tvorница: Grabenhof 2; tvorniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8.

Zaloge: G. Piccoli, Er. Birschitz, lekarja; P. Lassnik, H. L. Wencel, trgovca v Ljubljani. Pietro Vennuti v Gorici.

HOFF-ovo

zdravstveno pivo od sladnega izlečka.

55krat odličeno od cesarjev in kraljev, nadalje od princev, princezinj, velikih vojvod in knezov.

Sladna čokolada

in
sladni bonbon.

Aklamacija svetovnega občinstva.

Neštivilno ljudi, ki so se ozdravili s Hoffovimi sladnimi izdelki, izrazilo je svojo zahvalo najglednejše ter delalo propagando za Hoffova sladna zdravstvena tečna zdravila. Nemogoče je vse ponavljati. A to je tolažba vsacega bolnika, ki pravi: Zakaj bi se tudi jaz tako ne ozdravil, kakor mnogo tisoč drugih? Kar hvalijo zdravniki, kralji in vse občinstvo, mora biti dobro; vzdržalo se je in dokazalo uže skozi celo človeško starost, da se v resnici dobro zmirom išče.

Svarjenje! Naj se zahteva samo pravih **Janez Hoff-ovih** sladnih izdelkov, ki imajo po c. kr. trgovinskem sodišči avstrijskem in ogerskem registrovano znamenje (sliko iznajdbenika). Ponarejeni izdelki družih nemajo zdravstvenih zeliščnih tvarin ter niso tako prirejeni, kakor so **Janez Hoffovi** sladni izdelki, oni morejo pa po zdravniške izjavi tudi škodovati. (Pravi J. Hoffovi sladni bonboni za prsi so v plavem papirju.)

Pod 2 gld. se nič ne pošilja.

Zahvalno pismo

iz Budapešte

od 24. novembra.

Vaša blagorodnost!

Dolžan sem javno izraziti vam s tem svojo iskreno zahvalo.

Uže 20 let sem bil na prsih bolan, bljuval sem gnoj, prsi so bile kakor prevezane, nijsem mogel spati ni jesti. Zdravniki so me sicer zdravili, a bolezen je bila le hujša, moči so me dan za dnem bolj zapuščale in pri svojih 70 letih sem uže mislil, da sem pri konci.

Casopisi pa me opozoré na vaše sladne izdelke; poskusim tedaj še to zdravilo in ko porabim prvih 10 steklenic vašega zdravstvenega piva od sladnega izlečka, bilo mi je uže boljši. Porabil sem za tem še 40 steklenic in zdaj sem popolnem drug človek, mirno spim zopet, rad jem, pljujem bolj in redkeje, s kratka, zopet sem precej okreval. Prepričan sem za trdno, da, ako bi bil jaz to zdravilo rabil pred 10 leti, zdaj bi bil popolnem zdrav.

Vsemogočni Bog ohrani vas še mnogo let, da si more človeštvo z vašimi dobrodejnimi izdelki svoje bolezni olajšati in svoje izgubljeno zdravje zopet doseči. Pošljite mi, prosim, še 50 steklenic sladnega piva in 10 vrečic sladnega bonbona.

V Budapešti, dne 28. novembra 1880.

Sè spoštovanjem udani

Jakob Goldscheim,

Budapešta, Waitzner Boulevard št. 50.